

**Column-advertentie in Nederlandse kranten
dd. 26 september 2009**

Herstel, Hausse, Hype of Hallucinatie?

*Het 'Nieuwe Normaal' van de Nieuwe Wereldorde
voor beleggers en ondernemers.*

"HET IS MAAR GOED dat de bevolking niet ons bank- en geldsysteem begrijpt, want anders denk ik dat al bij het ochtendgloren de revolutie uitbreekt." Dat zei de Amerikaanse tycoon Henry Ford (ja, die van de auto's) einde dertiger jaren van de vorige eeuw. Die periode waarmee menig- een de crisis in ons huidige financieel-economische systeem meent te kunnen vergelijken. En over de betrouwbaarheid van cruciale informatie door een overheid zei de Britse premier Benjamin Disraeli voordien al in de 19e eeuw: "Er zijn leugens, verdomde leugens en statistieken". Veelzeggende uitspraken uit prominente monden die kenschetsend zijn voor de huidige financieel-economische crisis.

Het is vandaag nog niet opnieuw een *Great Depression* maar eerder een *Great Repression* (onderdrukking van informatie en inzicht). De typering van 'de politicus': *Hij weet niet wat hij zegt; en hij zegt niet wat hij weet.*

Inmiddels is dat alweer als nieuwste crisis-fase opgevolgd door de *Great Experiment*. Want met of zonder economische recessie zal de crisis nog jaren voortduren. Geïnspireerd door een interne slogan binnen het Team Obama bij zijn aantreden, *Verspil niet een goede crisis*, nemen overheden alom de controle over economie en financieel bestel in handen. In plaats van de historisch beproefde *Creative Destruction* zwakkere bedrijven en industriële overcapaciteit te laten opruimen, hebben zij gekozen voor de massale creatie van *Fantoomgeld*. Dat is een meer correcte benaming van het iets sjieker klinkende *Kwantitatieve Verruiming*. Onder dat begrip, ook bekend als de ultieme '*nucleaire optie*' in financiën, denken de overheden van de belangrijkste landen nu uit het luchtledige nieuw geld uit dat in feite niet bestaat. Zij nemen het recht om, via hun Centrale Bank, simpelweg via intikken van een digitale toevoeging in hun balans plots te beweren dat zij honderden miljarden tot in totaal ettelijke biljoenen rijker zijn dan in werkelijkheid. Daaraan wordt ook nog in nimmer geziene omvang en

FINANCIËLE STRATEGIE

snelheid een verhoging van begrotingstekorten en staatsschulden toegevoegd.

SCHULDEN MET SCHULDEN OPLOSSEN: En dát 'geld' wordt nu ingezet voor een op het eerste gezicht zinvolle politieke opportuniteit. Men wil namelijk niet dat hun bestaande economisch-financieel systeem de tot buiten elke zinnige proportie opgeblazen overdrijvingen en onevenwichtigheden uit zichzelf corrigeert. Zo'n correctie is wel efficiënt maar ook pijnlijk. Daarom wordt geprefereerd dat de uitvoering daarvan 'noodgedrongen' door de overheid wordt overgenomen. Dan zou het 'zachter' kunnen en vooral de ware problematiek nog jaren vooruit geschoven kunnen worden. Uiteindelijk voor de rekening van toekomstige generaties. Een dergelijk handelen roept een spreekwoord op over zachte heelmeeesters en stinkende wonden. Of de instinctieve verwondering hoe nu toch een in de kern onbeheersbaar geworden *schuldenprobleem* verholpen zou kunnen worden met de creatie van nog meer *nieuwe schulden*. Of door de nog niet ver weg gelegen herinneringen eraan dat staatsondernemingen nimmer een succes waren, evenmin als een staatsgeleide economie (bijvoorbeeld de Sowjet Unie e.d.).

Zulke twijfel en zorgen worden echter voortsnog de kop ingedrukt door met dat fantoomgeld een populaire monetair-politieke hobby te hernemen uit juist die thans ter ziele gaande welvaartsperiode: Geef de mensen 'gratis' geld (dat later door hun kinderen alsnog zal moeten worden terugbetaald), waarmee zij bijvoorbeeld een nieuwe auto of nieuw huis kunnen kopen. En vooral: pomp met die lucht de financiële markten weer op naar een nieuwe 'Moeder aller Bubbels', want het fantoomgeld kan ook worden ingezet op de kort geleden in unieke omvang wereldwijd crashende aandelenbeurzen om thans weer een uniek en adembenemd herstel te manipuleren. Dat ligt namelijk lekker bij consumenten en beleggers, totdat weer voldoende daarvan op het verkeerde been zijn gezet, zoals laatst onder het Goudlokje-optimisme van kennelijk verkeerd opgestelde dan wel verkeerd voorspellende statistieken van de OESO in o.a. het destijds volgens haar economisch zeldzame topjaar 2007. Twee maanden daarna

begon de kredietcrisis met vervolgens de ernstigste economische recessie sinds de 30-er jaren als gevolg.

WONDERLIJKE TEGENSTRIJDIGHEDEN: Met zulke fenomenen, fantomen en *fake* zijn consumenten, beleggers en ondernemers nu op het punt gebracht dat we een hoop of hype dan wel hallucinatie hebben bereikt waarin wij van menige econoom, statisticus en politicus moeten geloven dat deze Grote Crisis na hooguit een dik jaar al weer achter ons zou liggen. "*Einde Recessie*" en/of "*Herstel*" zou in de allernaaste toekomst weer in gezonde glorie ons dagelijks leven kenmerken. Maar mogelijk is er dan toch iets mis met de roemruchte 'modellen' en 'wiskundige formules' waarmee deze profeten werken. Want, zo kun je hen of anders jezelf wel afvragen, als de recessie daadwerkelijk voorbij zou zijn door een zichzelf dragend economisch herstel **WAAROM DAN:**

- verwachten diezelfde overheden en statistici in verscheidene werelddelen tot in het volgende jaar of verder *tevens* nog een zeer sterke stijging van de **werkloosheid** en **faillissementen**;
- dringen (dezelfde) overheden erop aan, ook in internationaal kader, om vooral de **financiële giga-stimulatie met 'staatsgeld'** van de economie nog geruime tijd voort te zetten;
- verstrekken de banken **nauwelijks of geen krediet** aan consumenten en bedrijven met het argument dat de economische vooruitzichten de eventuele terugbetaling ervan te riskant zouden maken;
- ligt de gehele **transportsector**, m.n. de wereld-scheepvaart, nog voor anker en Pampus, en wordt het wegvervoer nog steeds door ontslagen en faillissementen

FINANCIËLE STRATEGIE

gedecimeerd, terwijl zij een vroege indicator is van nakend economisch herstel;

- wordt door Centrale Banken thans de **superlage rente niet verhoogd**, terwijl dat de traditionele respons zou moeten zijn op nakende groei o.a. ter voorkoming van inflatie;
- staat **verkoop van aandelen van het eigen (beursgenoteerde) bedrijf door insiders** (commissarissen, topmanagement en grootaandeelhouders van beursgenoteerde bedrijven), de beste kenners van hun bedrijfstak die een licht aan het einde van de tunnel zouden kunnen ontwaren, in zowel Amerika als Europa op een absoluut record (30x meer dan inkopen)?

SCENARIO: Op zulke wonderlijke en ingrijpende tegenstrijdigheden reageert o.a. de Nederlandse regering (Prinsjesdag) met de korte vaststelling dat de toekomst er (onverminderd) somber uit ziet, maar dat zij daarover verder weinig wil openbaren, m.n. niet wat zij denkt daaraan te doen. Dat houdt eerder een onvoorspelbare en hoogst onzekere toekomst in dan een geruststellend 'herstel'. Met een dermate grote onbetrouwbaarheid kunnen spaarders, beleggers en ondernemers niet verantwoord en redelijk veilig hun geld beheren en investeren.

Het kan best zijn dat Fed-chef Ben Bernanke gelijk krijgt met zijn recente bewering dat de recessie (in de USA) binnenkort "**technisch**" even over kan zijn. Daarmee bedoelt hij '*statistisch*' volgens het BBP-cijfer, wel wetende dat dit t.a.v. de realiteit wat onbetrouwbaar en gevoelig voor manipulatie is. Vorig jaar was er daartoe na start van de recessie ook één kwartaal van eventjes weer een BBP-pluscijfertje, maar dat verjoeg de daadwerkelijke recessie bij verre niet uit de samenleving.

Fundamenteel probleem is echter dat dit niet een gewone recessie is die traditioneel na economische oververhitting door de Centrale Bank wordt uitgelokt, maar dit keer een uitzonderlijk harde en hardnekkige als gevolg van een uniek vernietigende systeemcrisis (banken en krediet). Die crisis is bij lange na nog niet opgelost wegens volgende **vier kern-obstakels**:

(1) De consumenten (in de USA 70% van de economie) kunnen vooralsnog niet meer zoveel als vroeger kopen wegens gedwongen schuldenafbouw en opbouw van spaarreserves. Zolang mist de westerse economie voldoende '*end users*' voor haar activiteiten.

(2) Dit euvel wordt ernstig verhevigd doordat de banken alom minder tot geen krediet (meer) willen verlenen aan zowel consumenten alsook bedrijven. In de USA keldert die index nog; de Duitse regering verwacht volgend jaar "een tweede credit crunch". Zonder (voldoende) krediet kan een economie niet groeien.

(3) De overcapaciteit van de fabrieken en productiemiddelen staat op historisch record, d.w.z. dat ruim 20% ervan op dit moment niet wordt benut. Het duurt dus zeer lang voordat ondernemers weer willen investeren. Het stimuleert **deflatie**.

(4) **Deleveraging** (schuldenafbouw), meestal gedwongen, wordt wereldwijd een wurgende klem voor jaren, totdat het schuldenniveau van burgers en bedrijven naar een heel stuk lager is gedaald binnen het Nieuwe Normaal van een Nieuwe Wereldorde.

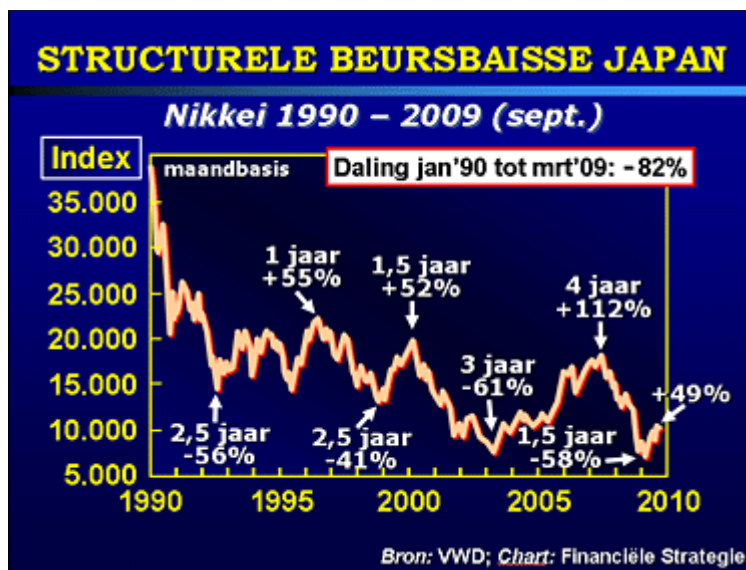
Daarmee is de gehele westerse economie in een **Japan-scenario** terecht gekomen door dezelfde problemen waarmee deze in grote tweede economie van de wereld al sinds 19 jaar kampt: deflatie en voortdurend teruglijden in een (nieuwe) recessie; door

FINANCIËLE STRATEGIE

onophoudelijk steeds weer nieuwe geldcreatie behept met een eindeloos groeiende staatsschuld (200% van het BBP = ruim dubbel zo groot als van andere grote economieën) die wegens de rentelasten niet meer lang overeind te houden is; voor spaarders al bijna twee decennia lang praktisch 0% rente. Bijgaande chart toont hoe dramatisch pijnlijk de bevolking en de beleggers inmiddels daarvoor hebben betaald, nog afgezien ervan dat het gemiddelde salaris in Japan al 15 jaar praktisch niet meer is gestegen en de belasting wederom omhoog moet. Een soortgelijke ontwikkeling in ons nu gestaag verschromelende westerse leven kan vanaf nu vooralsnog ons lot blijven of worden; ondanks een superrally die ook op de Japanse beurs reeds enkele malen heeft plaatsgevonden, maar telkens nadien naar een nog dieper niveau werd afgestraft.

Mijn sinds 19 jaar vooral wegens het succes van doeltreffende toekomstvisie inmiddels gerenommeerde jaarlijkse symposium zal evenwel scherp licht door die troebelheid laten schijnen. Dat succes is o.m. eraan te danken dat ik als mondiaal opererend financieel strateeg, onder medewerking van enkele experts en wetenschappers van wereldklasse, mij al lange tijd baseer op een scenario dat meer gericht is op scherpe observatie van de reële, cruciale feiten en psychologische trends onder beleggers in de wereld. Daarenboven geloof ik wel in de voorspellende waarde van de geschiedenis, maar nauwelijks in enige (beweerde) voorspellende waarde van officiële statistieken, politiek opportunisme of een aandelenbeurs.

Dit scenario heeft mij en de bezoekers/lezers van het jaarlijkse symposium en *Financiële Strategie* al vele malen tijdig op de juiste nieuwe trends gezet, ook à la hausse, en verdedigd tegen grote verliezen. Op dat fundament wordt op mijn symposium ook advies verstrekt voor het 'Nieuwe Normaal' in de 'Nieuwe Wereldorde' die ingevolge de unieke en complexe problemen nu zijn binnengestapt. De daarop toepasselijke strategie voor beleggen en ondernemen, inclusief advies voor bijpassende concrete posities op de financiële markten, wordt centraal onderwerp van mijn komende symposium. U bent van harte uitgenodigd!

Dit is het verloop van de ruim 1 jaar tot nu aanhoudende beursbaisse in Japan. Dit gedrag is typisch voor een structurele baisse; inclusief zelfs enkele malen een rally van rondom +50% tussendoor (zoals nu wereldwijd sinds maart jl.), waarna echter elke keer een nog sterkere daling volgt. Dat takelde de index met -82% af. Mogelijk thans het gedomde lot van menige westerse beursindex. Niet alleen omdat het Westen in een Japan-scenario is beland, maar ook omdat het verloop van de AEX-index sinds 2000 reeds vrij parallel gaat met de evenredige beginperiode van die niet aflatende Japanse baisse.

HET RIENK H. KAMER SYMPOSIUM 2009/2010
27 november 2009 te Den Haag
www.fs-inter.net